

28.02.2023

Asia/5

§ 33

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ajak Majokin ym. aloitteesta nuorten ongelmien ja väki- valtaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi

HEL 2022-014569 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkökulmasta aloite, jossa Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin, on tärkeä, mutta se ei sellaisenaan kuulu nuorisolain mukaiseen nuorisotyön perustehtävään. Kuvattu malli kuuluu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tehtävään.

Nuorisopalvelukokonaisuudessa nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien parissa työskennellään nuorisotyön keinoin, lähestyen sitä yhteisöllisenä ilmiönä. Ehdotettu malli, jossa nuoren kanssa työskennellään yksilöllisesti, olisi merkittävä lisä jo tehtävälle nuorisotyön ennaltaehkäisemiseksi työlle.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin. Ehdotetussa mallissa oireilevien nuorten ja heidän huoltajiensa välillä olevan sukupolven aikuiset toimivat sillanrakentajina nuorten, huoltajien ja sosiaali- ja viranomaistyöntekijöiden välillä. Aloitteessa todetaan, että näin varmistetaan, että nuori tulee kohdatuksi parhaimminkin keinoin, läheltä, monialaisesti ja tehokkaasti.

Nuorten väkivaltainen käyttäytyminen on tunnistettu huolestuttavana ilmiönä niin Helsingin kuin pääkaupunkiseudun nuorisotyössä. Ilmiötä esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa. Tällä hetkellä se näyttää tiilastollisesti nousevana erityisesti alaikäisillä nuorilla.

Väkivaltailmiö ei näyttäydä toistaiseksi nuorisotyössä jokapäiväisenä ilmiönä. Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa tehtyjen nuorisotyöntekijöiden haastattelujen perusteella näyttäisi siltä, että useimmiten nuorten väkivaltaista käyttäytymistä esiintyy ryhmäilmiönä ja useimmiten samat tekijäryhmät liikkuvat ympäri pääkaupunkiseutua: lopulta on kyse pienestä osasta nuoria, jotka käyttäytyvät väkivaltaisesti.

Väkivaltaisuus liittyy nuoriin yksilöinä, mutta se on vahvasti ryhmädynamiikkaan kytkeytyvä ilmiö. Nuorisotyö keskittyy yhteisölliseen työskentelyyn nuorten kanssa. Väkivaltaisuuden ehkäisemiseksi ja siihen

puuttumiseksi tehdään ja on edelleen tehtävä, monialaista ja laajaa työtä, yksilöllisen työn rinnalla myös yhteisöllisemmin.

Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kestävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluissa kohdennetaan myös voimavaroja heikommassa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja varmistavat nuorten tarpeisiin vastaavaa työtä.

Nuorisotyö on nuorten hyvinvointia vahvistavaa, ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisotyössä tehdään väkivallan parissa työtä, mutta edelleen on tarvetta vahvistaa ja kehittää toimivia työtapoja. Nuorisopalveluissa on tehty ja tehdään nuorten moninaisuuteen liittyviin tarpeisiin vastaamiseksi työtä muun muassa Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa, Moniääninen Helsinki -hankkeessa, Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa ja Ankkuritoiminnan kehittämishankkeessa (ks. näistä tarkemmin oheismateriaalina olevassa liitteessä).

Erityisesti aloitteen teemaan vastaa syksyllä 2022 käynnistynyt pääkaupunkiseudun nuorisotoimien yhteinen Nuorten väkivallan ehkäisy -hanke, jossa kartoitetaan ilmiötä nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla, ja jonka tavoitteena on nuorisoväkivallan ennaltaehkäisy ja väkivallan puuttumisen mallien kehittäminen nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla. Hankkeen aikana pyritään tunnistamaan nuorisotyön kehittämiskohtia erityisesti väkivaltailmiön näkökulmasta ja kokeillaan uusia malleja organisoida nuorisotyötä vielä enemmän palveluja tarvitsevien nuorten tavoittamiseksi sekä vahvempien yhteisöllisten verkostojen luomiseksi alueilla.

Nuorisotyössä on eri puolella Helsinkiä käytössä myös ART eli Aggression Replacement Training -menetelmä, jonka avulla voidaan opettaa epäsosiaalisesti (aggressiivisesti tai vetäytyvästi) käyttäytyville nuorille tai nuorille aikuisille valmiuksia rakentavaan vuorovaikutukseen. Osallistajat ovat nuoria, ja usein myös hänen perheensä on mukana työskentelyssä.

Väkivallan kanssa tehtävään työhön tarvitaan edelleen resursseja niin nuorisotyöhön kuin perhetyöhön. Nuoren läheltä -mallin työ nuorten ja perheiden kanssa olisi merkittävä lisä nuorisotyön rinnalle, kuitenkin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toteuttamana. Mikäli perheiden kanssa työskentelyä halutaan lisätä nuorisotyössä, tarvitaan tähän resursseja. Tällä hetkellä nuorisotyössä ei ole väkivallan ehkäisyyn ja sii-

28.02.2023

Asia/5

hen puuttumiseen kaupungin omaa rahoitusta, jolla toiminta pystytettiin vakiinnuttamaan osaksi nuorisopalveluiden toimintaa.

Nuoren läheltä -mallin rinnalla on tärkeä vahvistaa nuorisotyön kohtaamistyötä alueilla. Vaikka nuorisotyössä toimitaan myös nuorten perheiden ja yhteisöjen kanssa, varsinainen perhetyö kuuluu sosiaalityön alueelle. Siksi muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä toimiminen on välttämätöntä, eikä väkivaltaista käyttäytymistä pystytä ennaltaehkäisemään ainoastaan nuorisotyön voimin. Mukaan tarvitaan työntekijöitä eri toimialoilta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Teija Makkonen: Poistetaan kappale 5 toisen lauseen perästä sanat "taustasta riippumatta".

Eli lause tämän jälkeen: "Ilmiötä esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa."

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Majok Ajak Nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkökulmasta aloite, jossa Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin, on tärkeä, mutta se ei sellai-

senaan kuulu nuorisolain mukaiseen nuorisotyön perustehtävään. Ku-
vattu malli kuuluu sosiaali-, terveystyö- ja pelastustoimialan tehtävään.

Nuorisopalvelukokonaisuudessa nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuden
parissa työskennellään nuorisotyön keinoin, lähestyen sitä yhteisöllise-
nä ilmiönä. Ehdotettu malli, jossa nuoren kanssa työskennellään yksi-
öllisesti, olisi merkittävä lisä jo tehtävälle nuorisotyön ennaltaehkäise-
väälle työlle.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki kehittää nuorten ongelmien
ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren lä-
heltä -mallin. Ehdotetussa mallissa oireilevien nuorten ja heidän huolta-
jiensa välillä olevan sukupolven aikuiset toimivat sillanrakentajina nuor-
ten, huoltajien ja sosiaali- ja viranomaisyöntekijöiden välillä. Aloitees-
sa todetaan, että näin varmistetaan, että nuori tulee kohdatuksi peh-
mein keinoin, läheltä, monialaisesti ja tehokkaasti.

Nuorten väkivaltainen käyttäytyminen on tunnistettu huolestuttavana
ilmiönä niin Helsingin kuin pääkaupunkiseudun nuorisotyössä. Ilmiötä
esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa taustasta riippumatta. Tällä het-
kellä se näyttää tilastollisesti nousevana erityisesti alaikäisillä nuoril-
la.

Väkivaltailmiö ei näyttäyty toistaiseksi nuorisotyössä jokapäiväisenä
ilmiönä. Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa tehtyjen nuorisotyön-
tekijöiden haastattelujen perusteella näyttäisi siltä, että useimmiten
nuorten väkivaltaista käyttäytymistä esiintyy ryhmäilmiönä ja useimmi-
ten samat tekijäryhmät liikkuvat ympäri pääkaupunkiseutua: lopulta on
kyse pienestä osasta nuoria, jotka käyttäytyvät väkivaltaisesti.

Väkivaltaisuus liittyy nuoriin yksilöinä, mutta se on vahvasti ryhmädy-
namiikkaan kytkeytyvä ilmiö. Nuorisotyö keskittyy yhteisölliseen työs-
kentelyyn nuorten kanssa. Väkivaltaisuuden ehkäisemiseksi ja siihen
puuttumiseksi tehdään ja on edelleen tehtävä, monialaista ja laajaa työ-
tä, yksilöllisen työn rinnalla myös yhteisöllisemmin.

Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kes-
tävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluis-
sa kohdennetaan myös voimavaroja heikommassa olevien nuorten
tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tu-
kea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin
nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan
avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsi-
vään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäy-
tymistä ja varmistavat nuorten tarpeisiin vastaavaa työtä.

Nuorisotyö on nuorten hyvinvointia vahvistavaa, ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisotyössä tehdään väkivallan parissa työtä, mutta edelleen on tarvetta vahvistaa ja kehittää toimivia työtapoja. Nuorisopalveluissa on tehty ja tehdään nuorten moninaisuuteen liittyviin tarpeisiin vastaamiseksi työtä muun muassa Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa, Moniääninen Helsinki -hankkeessa, Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa ja Ankkuritoiminnan kehittämishankkeessa (ks. näistä tarkemmin oheismateriaalina olevassa liitteessä).

Erityisesti aloitteen teemaan vastaa syksyllä 2022 käynnistynyt pääkaupunkiseudun nuorisotoimien yhteinen Nuorten väkivallan ehkäisy -hanke, jossa kartoitetaan ilmiötä nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla, ja jonka tavoitteena on nuorisoväkivallan ennaltaehkäisyn ja väkivaltaan puuttumisen mallien kehittäminen nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla. Hankkeen aikana pyritään tunnistamaan nuorisotyön kehittämiskohtia erityisesti väkivaltailmiön näkökulmasta ja kokeillaan uusia malleja organisoida nuorisotyötä vielä enemmän palveluja tarvitsevien nuorten tavoittamiseksi sekä vahvempien yhteisöllisten verkostojen luomiseksi alueilla.

Nuorisotyössä on eri puolella Helsinkiä käytössä myös ART eli Aggression Replacement Training -menetelmä, jonka avulla voidaan opettaa epäsosiaalisesti (aggressiivisesti tai vetäytyvästi) käyttäytyville nuorille tai nuorille aikuisille valmiuksia rakentavaan vuorovaikutukseen. Osallistujat ovat nuoria, ja usein myös hänen perheensä on mukana työskentelyssä.

Väkivallan kanssa tehtävään työhön tarvitaan edelleen resursseja niin nuorisotyöhön kuin perhetyöhön. Nuoren läheltä -mallin työ nuorten ja perheiden kanssa olisi merkittävä lisä nuorisotyön rinnalle, kuitenkin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toteuttamana. Mikäli perheiden kanssa työskentelyä halutaan lisätä nuorisotyössä, tarvitaan tähän resursseja. Tällä hetkellä nuorisotyössä ei ole väkivallan ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen kaupungin omaa rahoitusta, jolla toiminta pystyttäisiin vakiinnuttamaan osaksi nuorisopalveluiden toimintaa.

Nuoren läheltä -mallin rinnalla on tärkeä vahvistaa nuorisotyön kohtaamistyötä alueilla. Vaikka nuorisotyössä toimitaan myös nuorten perheiden ja yhteisöjen kanssa, varsinainen perhetyö kuuluu sosiaalityön alueelle. Siksi muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä toimiminen on välttämätöntä, eikä väkivaltaista käyttäytymistä pystytä ennaltaehkäisemään ainoastaan nuorisotyön voimin. Mukaan tarvitaan työntekijöitä eri toimialoilta.

Esittelijän perustelut

28.02.2023

Asia/5

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 7.8.2023 mennessä Ajak Majokin ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen, jossa Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin kaupunginhallitukselle. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausunto myös sosiaali-,terveys- ja pelastuslautakunnalta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Majok Ajak Nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloitteen liite väkivalta 2 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano